

اساتید به خانه فرستاده میشوند: بازنشستگی ۲۱ استاد برجسته دیگر دانشگاه تهران

اعتماد ملی، ساناز الله‌باشتی: انگار رئیس دولت نهم باید نماینده‌های رسانه‌ها را به جشن روز خبرنگار دعوت می‌کرد تا از تصمیم‌هایی که در وزارتخانه‌های آن دولت اتفاق می‌افتد باخبر شود. محمود احمدی‌نژاد پنجشنبه گذشته وقتی محمود دعایی مدیرمسئول روزنامه اطلاعات از بازنشستگی ۳۰ استاد باسابقه دانشگاه تهران ابراز نگرانی کرد، آنچنان برخورد کرد که گویی این اولین بار است خبری با این موضوع اعلام می‌شود. هرچند اطلاعات مدیرمسئول روزنامه اطلاعات برای رئیس‌جمهور تازه بود، اما واقعتی انکارناپذیر بود که از اول مردادماه کلید خورده است.

مدیرکل مدیریت نیروی انسانی دانشگاه تهران در اولین ساعت روز کاری ۶ مرداد ماه در مصاحبه‌ای تفصیلی با خبرنگاری دانشجویان ایران با افتخار از صدور حکم بازنشستگی ۲۱ استاد دانشگاه خبر داد: «همه این استادها بالای ۷۰ سال سن دارند و سابقه خدمت آنها بیش از ۳۵ سال است و دانشگاه مکلف است هر یک از اعضای رسمی هیات علمی که به سن ۶۵ سال تمام رسیده باشند را بازنشسته کند.»

تلاش برای بازنشستگی استادها علوم انسانی

حسن اسماعیلی در اولین روزهای مردادماه این را اعلام کرد که نه تنها رسانه‌ها بلکه استادها برجسته دانشگاه‌ها هم در جریان باشند که یک ماه پیش از آغاز سال تحصیلی دانشگاه‌ها به امور اداری مراکز دانشگاهی فراخوانده شوند تا هرچه سریع‌تر مدارک خود را برای بازنشستگی تکمیل کنند. داستانی که تا امروز برای ۲۱ استاد برجسته رشته‌های علوم انسانی دانشگاه تهران، بزرگترین دانشگاه ایران؛ روایت شده است. پیش از این روزنامه اعتماد در گزارشی از بازنشستگی دکتر امیرناصر کاتوزیان، دکتر ایرج گلدوزیان، دکتر محمود عرفانی، دکتر ابوالقاسم گرگی، دکتر محمد آشوری، دکتر جمشید ممتاز، دکتر عزت‌الله عراقی و دکتر نجادعلی الماسی از استادها برجسته دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران خبر داده بود اما امروز به همه این اسامی باید ۲۱ اسم دیگر را هم اضافه کرد تا همان عددی را که مدیرمسئول روزنامه اطلاعات به رئیس‌جمهور یادآوری کرد، به دست آوریم. بنابر آنچه که تا امروز شنیده شده است، دکتر کریم مجتهدی، دکتر علی شیخ‌الاسلامی، دکتر غلامحسین ابراهیمی‌دینانی، دکتر محمدرضا شفیعی‌کدکنی، دکتر رضا داوری، دکتر محسن جهانگیری و دکتر ابراهیم باستانی‌پاریزی از استادها برجسته دانشکده ادبیات دانشگاه تهران در یک هفته گذشته به مراکز اداری دانشگاه تهران فراخوانده شدند تا پیش از شروع سال تحصیلی جدید وضعیت ادامه فعالیت آنها در دانشگاه تهران مشخص شود. هرچند این اسامی تعداد اعلام شده به رئیس‌جمهور ۳۰۰ نفر را تکمیل نمی‌کند، اما به خوبی نشان می‌دهد که فعالیت دانشگاه‌ها برای تعیین تکلیف استادها قدیمی چه سرعتی گرفته است.

اگر استادها درخواست دهند می‌توانند تدریس کنند!

تلاش وزارت علوم برای کاهش حضور استادها بنام رشته‌های علوم انسانی و البته تاکید وزیر آموزش عالی برای استفاده مجدد از بازنشسته‌شدگان اثر گفته‌های این چند هفته اخیر محمدمهدی زاهدی و دیگر همراهانش برای ایجاد دانشگاه‌های اسلامی در سراسر کشور را کم نمی‌کند؛ گفته‌هایی که وقتی در یک زنجیره به نام و سابقه استادها بازنشسته شده گره می‌خورد، هدف اصلی این برنامه‌ها را به خوبی روشن می‌کند. حتی اگر هاشم داداش‌پور، مدیرکل روابط عمومی وزارت علوم همه این نتیجه‌گیری‌ها را تکذیب کند و از برنامه‌هایی صحبت کند که به رویا شباهت دارند:

مدتی است که نزدیک به ۳۰ نفر از استادها برجسته و بنام رشته‌های علوم انسانی به مراکز اداری دانشگاه‌ها فراخوانده و از کار بازنشسته می‌شوند، این برنامه بنا بر چه هدفی انجام می‌شود؟ وزارت علوم معتقد است که عنوان بازنشستگی برای استادهایی که تا امروز بازنشسته شده‌اند به معنای واقعی کلمه نیست و قرار بر این است که از خدمات علمی و پژوهشی آنها همچون سابق استفاده شود. اگر بنا بر این است که از آنها استفاده شود، پس چرا تصمیم به بازنشستگی گرفته می‌شود؟

مطابق قوانین رسمی کشور سن بازنشستگی ۶۵ سال است، هرچند این دولت سن بازنشستگی را به ۷۰ سال رسانده، اما قانون در همه مراکز دولتی اینگونه اجرا می‌شود. علاوه بر این قرار نیست این استادها کنار گذاشته شوند، همه استادهایی که بازنشسته شده‌اند همچنان می‌توانند تا سقف ۱۰ ساعت برنامه درسی داشته باشند. یعنی شما فکر می‌کنید با این تصمیم وزارت علوم، برنامه تدریس این استادها و همچنین آموزش دانشجویان مختل نشده است؟

خیر! هیچ اختلالی ایجاد نشده و همچنان استادها می‌توانند تدریس کنند. من برای روشن شدن موضوع یک مثال می‌زنم. زمانی که مرحوم استاد شهیدی از اساتید برجسته ادبیات ایران درگذشتند، خانواده ایشان پس از مراسم درگیر اقدامات اداری بازنشستگی ایشان شدند، به دلیل اینکه این فعالیت‌ها در زمان حیات این استاد برجسته انجام نشده بود. پس تصمیم وزارت علوم برای اقدام به بازنشسته کردن این استادها به نفع مجموعه اساتید کشور است. اما شما حضور آنها را در دانشگاه‌ها و مراکز علمی کم کردید.

اصلا این اتفاق نیفتاده است، مطابق قانون اساتید ۱۴ ساعت، دانشیار ۱۲ ساعت و استاد ۱۰ ساعت می‌تواند تدریس کند. پس هیچک از استادها از مراکز دانشگاهی کنار گذاشته نشدند.

یعنی همه استادهایی که در این چند سال اخیر بازنشسته شده‌اند همچنان تدریس می‌کنند؟ آیا دکتر حسین بشیریه در حال حاضر در دانشگاه حضور دارند؟

این اتفاق [تدریس در دانشگاه‌ها] در صورتی که خود اساتید درخواست تدریس را به دانشگاه‌ها ارائه دهند، حتما پذیرفته می‌شود.

برجسته‌ترین و شناخته‌شده‌ترین افرادی که در همه این سال‌ها در ایران برای آموزش فرزندان ایران تلاش کردند ناگهان با دستور خانه‌نشینی مواجه می‌شوند، آیا با این شرایط به کار بازمی‌گردید؟

مگر کارمندی که ۳۰ سال سابقه فعالیت دارد و به ناگاه بازنشسته می‌شود، احساس یأس و ناامیدی می‌کند؟ کارمند ساده، با پژوهشگر و استادی که سرمایه کشور است فرق دارد.

بله! وزارت علوم هم به ارزش این استادها واقف است، برای همین بعد از اعلام بازنشستگی بار دیگر از آنها استفاده می‌شود. علاوه بر این، اساتید بازنشسته امکان استفاده از همه خدمات مراکز آموزشی و پژوهشی را از دست نمی‌دهند.

آیا وزارت علوم برای پیشبرد اهداف خود در رسیدن به دانشگاه‌های اسلامی سعی در کنار گذاشتن اساتید برجسته علوم انسانی دارد؟

خیر! کاملا این موضوع را تکذیب می‌کنم. بازنشستگی استادها هیچ ربطی به اسلامی شدن دانشگاه‌ها و یا دیگر اهداف وزارتخانه ندارد.

یعنی اندیشه، تفکر، تحقیقات و موضوعات مورد بحث این استادها دلیلی برای اعمال این تصمیم نبوده است؟ اصلا با اندیشه و تفکر اساتید مشکلی وجود ندارد، اتفاقا وزارت علوم معتقد است که تکرر اندیشه در دانشگاه‌ها و وجود این نوع تفکرها در پویایی و بالندگی دانشجویان اثر دارد.

تصمیمی که گرفته شده بود

اما تاکیدهای مدیرکل روابط عمومی وزارت علوم با موضعگیری‌های اخیر نتیجه‌ای دیگر را نمایان می‌کند. یک روز پیش از این مصاحبه [روز شنبه] سیدمهدی خاموشی، رئیس سازمان تبلیغات اسلامی در گفت‌وگو با خبرگزاری مهر از «آغاز فعالیت شورای اسلامی شدن دانشگاه‌ها برای طراحی کلان متون درسی دانشگاهی» خبر داد و ابراز امیدواری کرد «این طراحی کلان در شورای اسلامی شدن دانشگاه‌ها به نتیجه برسد و متون درسی به صورت هدفمند اسلامی شوند». البته او هدف این سیاست را هم به طور کامل روشن کرد: «حوزه علوم انسانی نباید بر مبنای غرب و اندیشه تولیدی غرب پیش رود بلکه باید بر اساس اندیشه دانشمندان مسلمان، آیات، روایات و اندیشه علمای خلف و حاضر باشد، همچنین نگاه به فعالیت‌های تربیتی دانشگاه می‌تواند شاخصی برای اسلامی شدن دانشگاه‌ها باشد.»